

VIII

358.



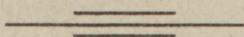
1-12



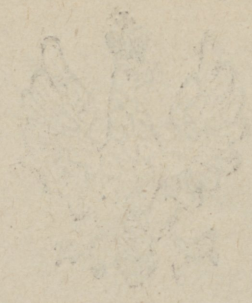
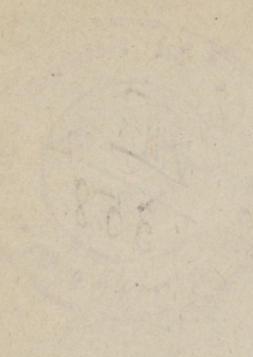
**DZIENNIK URZĘDOWY
KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO
WILEŃSKIEGO**

562308

ROCZNIK 1928
(Nr. Nr. 1—12)



WILNO — 1929



DIENNIK URZĘDOWY
KURATORJUM OGÓLNO PAŃSTWOWEGO
WILNEKIEGO

ROZDZIAŁ I
§ 1

Alfabetyczny spis rzeczy.

A

Akcja „Miesiąca Książki“	107
Alkohol—propaganda wstrzeźliwości	32
Archeologiczne poszukiwania	13

B

Badania zdrowotne nauczycielstwa	105
Badanie lekarskie nauczycieli i kandydatów na nauczycieli	8

C

Czystopisów podpisywanie	35
Czystość w ustępach	235

D

Dekret o obowiązku szkolnym—wykonanie	170
Dekret M. W. R. i O. P. do Powsz. Wystawy kraj. w Poznaniu	209
Dni wolne od nauki	6
Dodatek ekonomiczny dla funkcjonariuszek państwowych w wypadku bezrobocia męża	205
Dodatek ekonomiczny do uposażenia	197
— — na żonę, zwolnioną naucz. tymcz.	34
Dodatkowa sesja egzaminów uproszczonych	211
Droga służbowa — składanie pism	34
Druki szkolne — wprowadzenie do szkół	161
— i świadectwa	8
Duszpasterze — wynagrodzenie za naukę religii	204
Dział nieurzędowy — 18, 53, 80, 112, 137, 166, 179, 200, 220, 243	255

Dzieci z poza granic Państwa — nauczanie jęz. polskiego	5
„Dziennik Urzędowy“ ogłaszanie rozporządzeń	2
Dzień oszczędności — zarządzenie M. W. R. i O. P.	209
Dzień wolny od nauki szkolnej	204
Dziesięciolecie odzyskania niepodległości — obchód	202

E

Egzamin dla niewykwal. nauczycieli szkół powsz. 66, 193	240
— dojrzałości dla nauczycieli, zreduk. z powodu kwalif.	238
— na nauczycieli szkół powsz.	26
— nauczycielski — uznanie dyplomów Politechniki Lwowskiej	225
Egzaminy uproszczone — dodatkowa sesja	211
— — z religii żydowskiej	226
— wstępne i przyj. uczniów w gimnazjach	132
Ekonomiczny dodatek dla funkcjonariuszek państwowych w wypadku bezrobocia męża	205

G

Geografja w gimn. państw. — program	189
Godziny — rozkład w szkołach powszechnych z niepolskim jęz. naucz.	171
Godziny urzędowania	104

H

Hebrajski język — kwalifikacje zawod. do naucz.	225
Hufce szkolne — udział w uroczystościach	122

I

Inspektorowie szkolni — konferencje z zastępcami	102
Instruktorowie przysposobienia wojskowego	30
Instytut nauk handl. gospodarczych w Wilnie — uprawnienie absolwentów	7
„Iskry“ tygodnik	32

K

Kicuła E. — wykluczenie od studjów	35
Kierownicy szkół powszechnych — regulamin	64
Koleje — ulgi taryfowe w pociąg. pośpiesz.	12

Kolejowe legitymacje nauczycieli urlopowanych	72
Kolejowe ulgi dla uczniów	145
Komisje egzaminacyjne — zorganizowanie	33
Komisje weryfikacyjne — Rozporz. Prezydenta Rzplitej	117
— — utworzenie	222
— — podania	224
Komitet Floty Narodowej — popieranie akcji	239
Kompetencje Kuratorów Szkolnych — rozszerzenie	182
Komunikaty i zawiadomienia 15, 39, 75, 110, 136, 199 i	212
Konferencje Inspektorów szk. z zastępcami	102
Konkursy na stan. w szkołach średnich — ogłaszanie	188
Konspiracyjne kółka młodzieży w szkołach	73
Kontrola ksiąg rach. w szkołach zawodowych	71
„Kościuszko pod Raławicami” — przedstawienie	127
Koszty przesiedlenia	8
Kółka konspiracyjne młodzieży w szkołach	73
Księgi rach. w szkołach zawod. — kontrola	71
Kursy nauczycielskie wyższe w r. szkolnym 1928/29	70
Kurs dla lekarzy szkolnych	129
Kursy dla naucz., organizowanie przez Wolną Wszechnicę w Warszawie	250
Kursy obrony przeciwgazowej	253
Kwalifikacje zawodowe do naucz. w szkołach powszechnych — Rozporz. Prezydenta Rzplitej	84
Kwalifikacje zawodowe do naucz. w szkołach zawodowych — Rozporz. Prezydenta Rzplitej	91
Kwalifikacje zawodowe do naucz. jęz. hebrajskiego	225

L

Legitymacje kolejowe nauczycieli urlopowanych	72
— uczniowskie	146
— urzędowe	128
Lekarze szkolni—kurs	129
Likwidacja Skarbu Narodowego	246
Lokale urzędowe — zbiórka w nich	238

Ł

Łakocie — sprzedaż w szkołach	237
---	-----

M

„Miesiąc książki” — akcja	107
Mieszkania służbowe	174

Mieszkania służbowe — opłata i wymiar	144
Młodzież szkolna — zabawy taneczne	30
— — zachowanie się poza szkołą	236
Muzeum Pedagogiczne	37
— — zarząd	38

N

Nabywanie świadectw i druków szkolnych	125
Nauczanie jęz. polskiego dzieci z poza granic Państwa	5
Nauczyciele geografji — zjazd — Okólnik M. W. R. i O. P.	126
— — — — — KOS. Wil.	126
Nauczyciele i kandydaci na naucz. — badanie lekarskie	8
Nauczyciele szkół powszechnych — egzamin na	26
— szkół średnich — zgłaszanie się do egzaminów	103
Nauczyciele zredukowani z powodu kwal. — egzam. dojrz.	238
— zajęcia uboczne	27
Natryski szkolne	123
Nauka — dni wolne	6
— religji wyznań niekatolickich	248
Nieprzyjęcie do szkół państw. — zaświadczenia	208
Nieurzędowy dział 18, 53, 80, 112, 137, 166, 179, 200, 220, 243,	255
Niewykwalifikowani naucz. szkół powszechnych — egzaminy 66, 193,	240
Nomenklatura szkół powszechnych	28

O

Obchód dziesięciolecia odzyskania niepodległości	202
Obowiązki zastępców Inspektora szkolnego	119
Obrona przeciwgazowa — kursy	253
Odbywający praktykę przedegzam. — zezwol. na naucz.	188
Odejścia świadectwa	190
Odczyty radjowe dla młodzieży szkolnej	239
Odprawa dla stałego naucz., zwolnionego w drodze dyscypli- narnej	175
Ofiary trzęsienia ziemi w Bułgarji — pomoc	162
Ogłaszanie konkursów na stan. w szkoł. średnich	188
Ogłoszenia urzędowe 14, 39, 75, 110, 133, 163, 176, 213, 240,	254
Okólniki KOSWil. z r. 1927 — wykaz	44
Okólnik KOSWil. w spraw. „Przewodnika bibliograf.“	109
— — w spr. Zjazdu Krajoznawczego w Wilnie	109
Olimpijski fundusz — składki	13
Opłata i wymiar mieszkań służbowych	144
Opłaty szkolne w szkołach średnich	56
— — — zwrot	190
— — — uzupełnienie wykazu szkół, uprawniających do zwrotu	254

P

Pedagogiczne Muzeum	37
Pedagogiczna Wystawa Okręgowa w Wilnie	233
Piłsudski — plakat ze słowami Marszałka	73
Plakat ze słowami Marszałka Piłsudskiego	73
— Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu w 1929 r.	198
Podpisywanie czystopisów	35
Podział rejonów wizytacyjnych w szkoln. średn.	41
Podręczniki w szkołach—używanie	171
Podania do Komisji weryfikacyjnych	224
Podniesienie stanu zdrowotności publicznej	253
Pomoc dla ofiar trzęsienia ziemi w Bułgarii	162
Poparcie prac Komitetu Normalizacyjnego przy dostawach rządowych	160
Poparcie wyd. „Il. Kurjer Codz.“ z okazji dziesięciolecia niepodległości	160
Popieranie akcji Komitetu Floty Narodowej	239
— przemysłu ojczyztego	175
Postępowanie przy stosowaniu dekretu o obowiązku szkolnym—ujednostajnienie	149
Poświadczenia z religii wyznań niekatolickich	250
Poszukiwania archeologiczne	13
Potrącanie składek na rzecz Kasy Chorych od 45 ⁰ / ₀ zasiłku dla pracowników państw.	159
Powszechna Wystawa Krajowa w r. 1929 w Poznaniu—delegat M-wa W. R. i O. P.	209
Powszechna Wystawa Krajowa—plakat	198
— — — —wycieczki młodzieży	231
— — — —zwiedzanie	233
Praktyka przedegzaminowa	104
— — — w szk. średn. i sem. naucz.	6
— — — zakłady wyznaczone	131
Program geografji w gimnazjach państw.	189
Programy wychow. fizycznego—wykonanie	29
Propaganda przeciwgruźlicza	236
— wstrzeźliwości od alkoholu	32
Przeciwalkoholowa wystawa	104
Przeciwgruźlicza propaganda	236
Przedegzaminowa praktyka	104
Przedmioty pochodzenia zagranicznego—zakupy	247
Przedstawienie „Kościuszki pod Racławicami”	127
Przemysł ojczyzty—popieranie	175
Przepisy porządkowe—przestrzeganie przez młodzież	210
Przesiedlenia koszty	9
Przestrzeganie przez młodzież przepisów porządk.	210
„Przewodnik Bibliograficzny”—Okólnik K. O. S. Wil.	109
Przyjmowanie uczniów i egzam. wstępne w gimn.	132
Przysposobienie wojskowe—instruktorowie	30

R

Radjowe odczyty dla młodzieży szkolnej	239
Rady Pedagogiczne szkół powsz.—regulamin	60
Regulamin Rad Pedag. szkół powsz.	60
— dla Kierowników szkół powsz.	64
Religia żydowska—egzamin uproszczony	226
Rozkład godzin w szk. powsz. z jęz. naucz. niepolskim	2,171
Rozporządzenia urzędowe w „Dzienniku Urzęd.”	2
Rozszerzenie kompetencji Kuratorów Szkolnych	182
Ruch pieszy—unormowanie	35
Ruch służbowy	15, 42, 78, 111, 178, 215, 242, 255

S

Sale szkolne—sprzątanie	106
Seminarja nauczycielskie—praktyka przedegzaminowa	6
— — — i kursy naucz.—taksy	226
Sieć szkolna i potrzeby szkolnictwa powszechnego	99
Skarb Narodowy—likwidacja	246
Składki na Fundusz Olimpijski	13
— na rzecz Kasy Chorych od 45 ⁰ / ₀ zasiłku dla prac. państw.—potracanie	159
Służbowe mieszkania	174
Służbowy ruch	15, 42, 78, 111, 178, 215, 242, 255
Składanie pism w drodze służbowej	34
Sportowe święto młodzieży	121
Sprzątanie sal szkolnych	106
Sprzedaż łakoci w szkołach	237
— wyrobów szkół zawodowych	71
Stały nauczyciel, zwoln. w drodze dyscypl.—odprawa	175
Stan zdrowotności publ.—podniesienie	253
Świadczenia i druki szkolne—nabywanie	125
Świadczenia odejścia	190
Święta sportowe młodzieży	121
— wyznania staroobrzędowego	33
Sumy, wydatkowane za pośredn. r-ków bieżących	108
Sumy, pobierane przez Urzędy I inst., jako specjalnych poborców—wydatkowanie—Okólnik M. W. R. i O. P.	154
Sumy, pobierane przez Urzędy I inst. za pośrednictwem r-ków bieżących—wydatkowanie—Okólnik K. O. S. Wil.	155
Szkolne druki—świadczenia	8
— natryski	123
— wycieczki do Czechosłowacji	125
Szkolnictwo powszechne—sieć szkolna i potrzeby	99
— średnie—opłaty szkolne	56
— — — podział rejonów wizytacyjnych	41
Szkoły, mające prawo do zwrotu opłat szkolnych	191

— powszechnie—nomenklatura	28
— — z jęz. naucz. niepolskim — rozkład godzin	2
— — kwalifik. zawod. do naucz. — rozporządzenie Prezydenta Rzplitej	84
Szkoły średnie—praktyka przedegzaminowa	6
— tańca	130
— zawodowe—kwalifik. zawodowe do nauczania—Rozporządze- nie Prezydenta Rzplitej	91

T

Taksy w Seminarjach naucz. i na kursach naucz.	226
Tańca szkoły	130
Tygodnik „Iskry”	32

U

Ubezpieczenia na życie w P. K. O.	195
Uboczne zajęcia nauczycieli	27, 173
Uczniowie szkół zawodowych—uprawnienia	126
Uczniowskie legitymacje	146
Udział hufców szkolnych w uroczystościach	122
— młodzieży w zawodach marszowych—zakaz	174
Ujednostajnienie postępowania przy stosowaniu dekretu o obowiązku szkolnym	149
Ulgi kolejowe dla uczniów	145
— taryfowe na kolejach w pociągach pośpiesznych	12
Ulgowe paszporty zagraniczne—zaświadczenia	127
Unormowanie ruchu pieszego	35
Uposażenie funkcjonarjuszów państwowych — zmiana niektórych przepisów Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej	116
Uposażenie—dodatek ekonom.	197
— —zaliczki	142, 196, 208
Uprawnienia absolwentów Instytutu nauk handlowo-gospodarczych w Wilnie	7
Uprawnienia uczniów szkół zawodowych	126
Urlopowanie nauczycieli na Kurs Robót Ręcznych	68
Urzędowania godziny	104
Urzędowe legitymacje	128
— ogłoszenia	14, 39, 75, 110, 133, 163, 176, 213, 240, 254
Ustawa uposażeniowa—wykładnia art. 4	10
— — — — 6	11
Ustępy—czystość	235
Utworzenie Komisji weryfikacyjnych	222
Uznanie dyplomów Politechniki Lwowskiej przy egzaminach nau- czyielskich	225
Uzyskiwanie zezwoleń na nauczanie	187
Używanie podręczników w szkołach	171

W

Weryfikacyjne Komisje—Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej	117
Wolna Wszechnica w Warszawie—kursy organ. dla naucz.	250
Wolny dzień od nauki szkolnej	204
Wprowadzenie druków szkolnych do szkół	161
Wycieczki młodzieży na Powsz. Wystawę Kraj. w Poznaniu	233
— szkolne do Czechosłowacji	125
Wydatkowanie sum, pobieranych przez Urzędy I inst. za pośrednictwem r-ków bieżących—Okólnik K. O. S. Wil.	155
Wydatkowanie sum, pobieranych przez Urzędy I inst., jako specjalnych poborców	154
Wydatkowanie sum za pośrednictwem r-ków bieżących	108
Wydawnictwo „Il. Kur. Codz.” — poparcie z okazji dziesięciolecia niepodległości	160
Wykaz Okólników Kuratorjum O. S. Wil. z r. 1927	44
— szkół, uprawnionych do zwrotu opłat szkolnych — uzupełnienie	254
Wykluczenie od studjów E. Kicuły	35
Wykładnia art. 4 Ustawy uposażeniowej	10
— — 6 — —	11
Wykonanie dekretu o obowiązku szkolnym	170
— programów wychowania fizycznego	29
Wynagrodzenie duszpasterzy za naukę religii	204
Wyroby szkół zawodowych—sprzedaż	71
Wystawa Pedagogiczna Okręg. w Wilnie	233
— przeciwalkoholowa	104
Wyznania niekatolickie—nauka religii	248
— — —poświadczenia	250
Wyznanie staroobrzędowe—święta	33
Wyższe kursy naucz. w r. szk. 28/29	70

Z

Zabawy taneczne młodzieży szkolnej	30
Zachowanie się młodzieży poza szkołą	236
Zajęcia uboczne nauczycieli	173
Zakaz udziału młodzieży w zawodach marszowych	174
Zakłady, wyznaczone dla praktyki przedegzaminowej	131
Zakupy przedmiotów pochodzenia zagranicznego	247
Zaliczki na uposażenie	142, 197, 208
Zarząd Muzeum Pedagogicznego	38
Zastępcy Inspektora Szkolnego—obowiązki	119
Zaświadczenia na ulgowe paszporty zagran.	127
— o nieprzyjęciu do szkół państw.	208
Zawiadomienia i komunikaty	15, 39, 75, 110, 136, 165, 199, 212
Zbiórka w lokalach urzędowych	238
Zdrowotne badania nauczycielstwa	105

Zeszyty szkolne—prawidłowa linjatura	234
Zezwolenia na nauczanie—uzyskiwanie	187
— — —dla odbyw. praktykę przedegz.	188
Zgłaszanie się naucz. szk. średn. do egzaminu	103
Zjazd krajoznawczy w Wilnie—Okólnik K. O. S. Wil.	109
— nauczycieli geografji—Okólnik M. W. R. i O. P.	126
— — — — K. O. S. Wil.	126
— Związku Zawod. naucz. szk. średn.	240
Zmiana niekt. przepisów o uposaż. funkcj. państwowych — Roz- porz. Prezydenta Rzplitej	116
Zorganizowanie Komisyj Egzaminacyjnych	33
Zwiedzanie Powsz. Wystawy Kraj. w Poznaniu	233
Zwrot opłat szkolnych	190
— — — —szkoły mające prawo zwrotu	191
Związek Zawod. Naucz. Szk. Średn.—zjazd	240

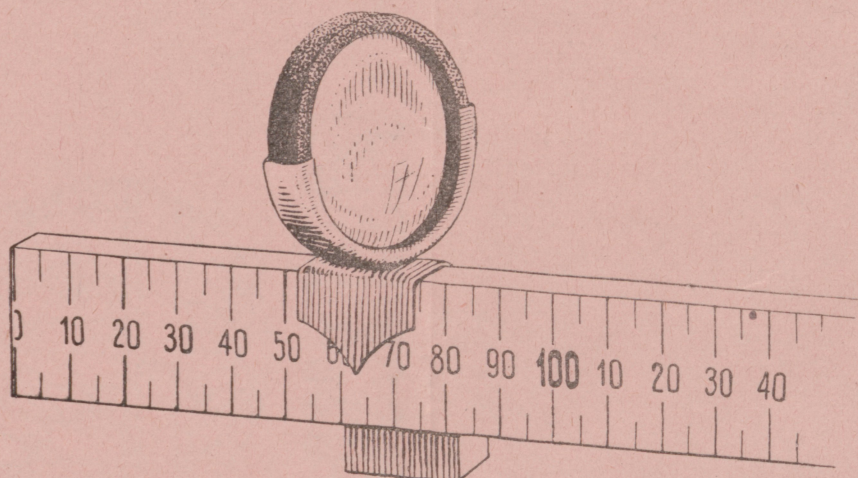
Ż

Żona, zwolniona naucz. tymczasowa—dodatek na nią	34
Życie—ubezpieczenia w P. K. O.	195

Nowości!

Nowe uchwyty do soczewek

(do małej ławy optycznej — nasz cennik C 4)
przesuwają się **lekk**o i wygodnie, są niewy-
wracalne i niezniszczalne



Soczewki w pierścieniach gumowych

(dla małej ławy optycznej) **siedzą pewnie** w uchwytych, **nie tłuką się**, nawet przy upadku na betonową podłogę.

Dla szkół, posiadających nasze komplety,

bezpłatnie wymieniamy uchwyty do soczewek i ekranik na nowe, dodając również **bezpłatnie** pierścienie gumowe.

Cena kompletu do optyki z nowymi uchwytyami i soczewkami z pierścieniami gumowymi bez zmiany.

Cena samych nowych uchwytów do soczewek:

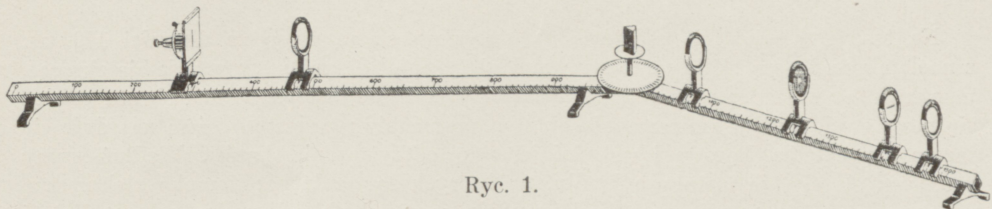
Komplet z 3 sztuk zł. 3:60

Ekranik zł. 1:50

Komplet soczewek (5 sztuk) zł. 14:50
w pierścieniach gumowych

Nowa ława optyczna — patrz osobna ulotka.

INŻ. EDMUND ROMER
Zakład Pomocy Naukowych
Lwów



Ryc. 1.

Nowa lawa optyczna.

Nowa ława optyczna, opracowana przez naszą Wytwórnę, oparta jest na doświadczeniach, zdobytych na naszej małej ławie optycznej, cieszącej się ogromnem powodzeniem w szkołach średnich i powszechnych. Jej cechą **znamienną** jest to, że **może również służyć za spektroskop i gonjometr**. Powstała ona na liczne życzenia Szkół, które pragnęły mieć ławę optyczną w bardzo silnem wykonaniu.

O p i s.

Na trzech metalowych podstawkach, spoczywa szyna mosiężna **długości 150 cm**, z naciętą precyzyjną skalą milimetrową. W $\frac{1}{3}$ swojej długości szyna daje się skręcać, umożliwiając w ten sposób budowę **spektroskopu i gonjometru**. W osi obrotu osadza się mały stolicek dla umieszczenia na nim pryzmatów; pod stoliczkiem znajduje się tarcza z podziałką kątową i wskaźnikiem do odczytywania kątów. Wzdłuż szyny przesuwa się ciężkie metalowe koniki, na których są osadzone: lampka elektryczna z osłoną, palnik gazowy, ekran, uchwyty: do soczewek, blend, zasłon ze szczelinami oraz podziałki mikrometrycznej. Średnice soczewek wynoszą 50 mm. **Nowością jest ujęcie soczewek w pierścienie gumowe**, przez co soczewki dają się doskonale osadzać w uchwyty, nadto w razie upadku są doskonale chronione przed stłuczeniem.

Powyższa ława pozwala wykonać wszystkie znane ćwiczenia z optyki geometrycznej z zakresu załamania i odbijania się światła w soczewkach, pryzmatach, zwierciadłach; umożliwia budowę lunet Galileusza, ziemskiej i astronomicznej, z optyki zaś fizycznej pozwala na dogodną i przejrzystą obserwację zjawisk interferencji i dyfrakcji światła i wyznaczania na ich podstawie długości fal świetlnych.

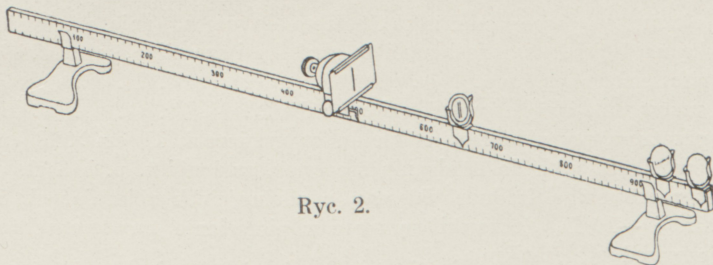
Do ławy jest dodawany opis, wyszczególniający dokładnie jej wszechstronne zastosowanie. Rycina przedstawia ławę w postaci spektroskopu.

I. WYKAZ CZĘŚCI SKŁADOWYCH NOWEJ ŁAWY OPTYCZNEJ.

1. Szyna mosiężna, długości 150 cm, z precyzyjną skalą milimetrową . . . 70.— zł.
2. Lampa elektryczna w osłonie, z ekscentrem do umocowania na ławie, z żarówką na 4 V i 1 A, z zasłonami ze strzałką i szczeliną, oraz szkielkiem matowem i czerwonym 21.— zł.
3. Palnik gazowy na ławę z widełkami na azbest 8.— zł.
4. Ekran przezroczysty z białego celuloиду o wymiarach 11 cm × 13 cm 9.— zł.
5. 5 koników metalowych do osadzania soczewek, zasłon i t. p. à 3 zł. . . 15.— zł.
6. Komplet soczewek, o średnicy 50 mm, o zdolnościach zbierających 5, 7,5, 10, 20 i —10 D. Soczewki są ujęte w pierścienie gumowe, chroniące je przed stłuczeniem 22.— zł.
7. Zwierciadło wklęsłe i wypukłe, o średnicy 50 mm. 3.— zł.
8. Skala mikromilimetryczna (1 cm dzielony na 100 równych części) . . . 3.— zł.
9. Dwie zasłony do zjawisk interferencji i dyfrakcji światła, z jedną i dwiema szczelinami, naciętymi na nieprzezroczystej emulsji 2.50 zł.
10. Dwie okrągłe metalowe zasłony ze szczeliną i otworkiem 2.50 zł.
11. Stoliczek na pryzmat ze skalą kątową 8.— zł.
12. Pryzmat z flintu, równoboczny, wysokość 35 mm, krawędź podstawy 30 mm 16.— zł.

Cena kompletnej ławy optycznej 180.— zł.

UZUPEŁNIENIA MAŁEJ ŁAWY OPTYCZNEJ.



Ryc. 2.

Rycina 2 przedstawia zestawienie do pomiaru długości fal świetlnych na ławie optycznej, zbudowanej z metrówki. (Patrz cennik C 4 1933, Poz. 134). Bardzo wygodną okazała się mała lampka elektryczna w osłonie.

Lampka elektryczna z osłoną do umocowania na metrówce, z zasłoną z jedną szczeliną, szybką matową i czerwoną, z zasłoną z dwiema szczelinami, naciętymi na nieprzeźroczystej emulsji. Cena 10.— zł.

U w a g a : Na żądanie, przesyłamy szczegółowy opis pomiaru długości fal świetlnych.

Rok V.



Nr. 1.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO WILEŃSKIEGO

WYDAWANY Z FUNDUSZÓW NAUCZYCIELSTWA OKRĘGU.

Wilno, dnia 10 stycznia 1928 r.

Redakcja i Administracja:
Wilno, Wolana 10. Kuratorjum Okr. Szk. Wil. Konto P. K. O. Nr. 30.466.

Pojedyncze numery do nabycia w Księgarni Stow. Naucz. Pol. w Wilnie, ul. Królewska Nr. 1.

T R E Ś Ć :

Pozycja	str.
1. Okólnik K.O.S.W. w spr. Dziennika Urzędowego K. O. S. W.	2
2. Zarządzenie M. W. R. i O. P. w sprawie rozkładu godzin w szk. powsz. z niepol- skim jęz. nauczania	2
3. Okólnik M. W. R. i O. P. w sprawie naucz. jęz. polskiego dzieci z poza granic Państwa Polskiego	5
4. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. dni wolnych od nauki	6
5. Zarządzenie M. W. R. i O. P. w sprawie praktyki przedegzaminowej w szkołach średnich i semin. nauczycielskich	6
6. Pismo KOSW w sprawie uprawnień absolw. Instytutu Nauk Handl.-Gosp. w Wilnie	7
7. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. badania lekarskiego nauczycieli i kand. na naucz.	8
8. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. druków szkolnych i świadectw	8
9. Okólnik Min. Skarbu w sprawie kosztów przesiedlenia	9
10. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. wykładni art. 4 ustawy uposażeniowej	10
11. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. wykładni art. 6 ustawy uposażeniowej	11
12. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. ulg taryfowych na kolejach w pociągach pośpieszn.	12
13. Okólnik K. O. S. Wil. w spr. składek na fundusz olimpijski	13
14. Okólnik K. O. S. W. w sprawie poszukiwań archeolog.	13
15. Ogłoszenia urzędowe	14
16. Komunikaty i zawiadomienia	15
17. Ruch służbowy	15
18. Dział nieurzędowy	18

1.

OKÓLNIK

Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dn. 7-I 1928 r. L. 602-28.

Do wszystkich władz podległych

w sprawie Dziennika Urzędowego K. O. S. W.

Ponieważ wydawany od lat dwóch z funduszków nauczycielstwa tut. Okręgu Dziennik Urzędowy Kuratorium O. S. Wil. dochodzi — jak to do-
wodnie stwierdzono — do wszystkich szkół i instytucyj podległych Kura-
torjum, przeto postanawiam, iż od dn. 1 stycznia 1928 r. wszelkie rozpo-
rządzenia, okólniki, ogłoszenia i t. d., zamieszczone w tym Dzienniku,
mają charakter obowiązujący i inną drogą do wiadomości władz podle-
głych i nauczycielstwa podawane nie będą.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) *St. Pogorzelski.*

2.

ZARZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

z dnia 15 listopada 1927 r. Nr. 1-20128-27.

w sprawie rozkładu godzin w publicznych szkołach powszechnych
z niepolskim językiem nauczania.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczaso-
wym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) zarządzam,
co następuje:

§ 1. W publicznych szkołach powszechnych z niepolskim językiem
nauczania obowiązuje na obszarze wszystkich okręgów szkolnych rozkład
godzin z instrukcją, dołączony do niniejszego rozporządzenia (załącz-
nik 1 i 2).

§ 2. W szkołach, wymienionych powyżej, w których obecnie udziela
się nauki języka polskiego już od I oddziału, należy nadal rozpoczynać
naukę tego przedmiotu od I oddziału.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września
1928 r.

§ 4. Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc
obowiązującą przepisy, normujące rozkład godzin w publicznych szkołach
powszechnych z niepolskim językiem nauczania, odmiennie od niniejszego
rozporządzenia.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
(—) *Dr. Dobrucki.*

ROZKŁAD GODZIN

w szkołach powszechnych z niepolskim językiem nauczania.

Stopień-organizacji szkoły	7-mio klasowa							6-cio klasowa							5-cio klasowa							4-ro klasowa																
	I		II		III		IV		V		VI		VII		I		II		III		IV		V		I		II		III		IV		V		VI		VII	
	2		2		2		2		2		2		2		2		2		2		2		2		2		2		2		2		2		2			
Nauczyciel	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7			
Rocznik	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7			
Oddział	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	II	III	IV	V	VI	VII			
	niepodz.							niepodz.							niepodz.							niepodz.																
Religia	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2			
Język polski	—	6	5	5	3	3	3	—	6	5	5	3	3	—	6	5	5	3	3	—	6	5	5	3	3	—	6	5	5	3	3	—	6	5	5	3	3	
Język wykładowy.	16	6	5	5	3	3	3	16	6	5	5	3	3	16	6	5	5	3	3	16	6	5	5	3	3	16	6	5	5	3	3	16	6	5	5	3	3	
Język obcy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
Rachunki z geometrią	6	4	4	4	4	4	3	6	4	4	4	4	4	6	4	4	4	4	4	6	4	4	4	4	4	6	4	4	4	4	4							
Przyroda.	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—						
Geografia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
Historja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
Rysunki	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2						
Roboty	2	1	2	2	3	3	3	2	1	2	2	3	3	2	1	2	2	3	3	2	1	2	2	3	3	2	1	2	2	3	3	2	1	2	2	3	3	
Śpiew	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	
Ćwiczenia cieleśne	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4						
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2						
RAZEM	18	24	28	28	30	30	30	18	24	28	28	30	30	18	24	28	28	30	30	18	24	28	28	30	30	18	24	28	28	30	30	18	24	28	28	30	30	30

1) Głośno.

ROZKŁAD GODZIN w szkołach powszechnych z niepolskim językiem nauczania.

Stopień organi- zacji szkoły	3-klasowa						2-klasowa					1-klasowa				1-klasowa							
	I		II		III		I		II			I		II		I		II					
	1	2	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3,4	5,6,7			
Nauczyciel																							
Rocznik	I II niepodz.	I II podz.	III niepodz.	IV niepodz.	V VI niepodzielnie	VII niepodzielnie	I II osob. niepodz.	III niepodz.	IV niepodzielnie	V													
Oddział																							
Religia	2	2	2 ¹⁾	2	2	2	2	2	2	2	2 ²⁾	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
Język polski	—	2	—	5	4	4	—	6	4	5	4	5	5	4	4	4	—	—	—	—	—		
Język wykła- dowy	24	8	14	7	4	4	10	2	4	5	4	5	5	4	4	4	14	2	2	2	2		
Rachunki z geometrią	12	6	6	3	4	4	6	2	4	3	4	3	3	3	3	2	6	2	11	8	6		
Przyroda	—	—	—	—	4	4	—	—	—	3	1	3	3	3	3	—	—	—	—	—	—		
Geografia	—	—	—	2	3	2	—	—	—	3	1	3	3	3	3	—	—	—	—	—	—		
Historia	—	—	—	2	2	3	—	—	—	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—		
Rysunki	2	2	1	2	2	2	1	2	2	1	2	2	1	1	1	1	1	2	2	2	2		
Roboty	2	2	1	2	2	2	1	2	1	2	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2		
Śpiew	2	2	1	2	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	2		
Ćwiczenia cieleśne	2	2	1	2	4	4	1	2	2	4	2	2	4	2	2	2	1	2	1	2	2		
RAZEM	24	28	14	16	28	30	12	22	22	30	30	30	30	30	30	30	14	14	20	20	18	18	32

1) Uczą się razem oba oddziały. 2) Uczą się razem I, II, III oddział. 3) Uczą się razem oddział I z II a III z IV. 4) Głośno.

Załącznik Nr. 2 do Nr. I-20128-27.

I N S T R U K C J A

do rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 15 listopada 1927 r. Nr. I-20128-27 w sprawie rozkładu godzin w publicznych szkołach powszechnych z niepolskim językiem nauczania.

1. Naukę języka polskiego należy rozpocząć od pogadank ustnych na tematy z najbliższego otoczenia w domu i w szkole. Do nauki czytania i pisania (elementarza) należy przystąpić nie prędzej, niż po upływie trzech pierwszych miesięcy nauki szkolnej.

2. W drugim roku nauki języka polskiego należy przystąpić do czytania odpowiedniej książki.

3. W szkołach, w których obecnie udziela się nauki języka polskiego już od I oddziału (§ 2) należy naukę tego przedmiotu w I oddziale ograniczyć wyłącznie do przeprowadzenia pogadank z najbliższego otoczenia.

3.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 27 września 1927 r. Nr. O. Prez. 5626/27.

Do PP. Kuratorów Okręgów Szkolnych

w sprawie nauczania jęz. polskiego dzieci z poza granic Państwa Polskiego.

Ministerstwo W. R. i O. P. od dwóch lat organizuje w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, oraz z innymi czynnikami, wysyłkę dzieci polskich z poza granic Państwa Polskiego do Polski.

Cel, jaki temu przedsięwzięciu przyświeca, jest wzniosły i ważny: utrzymanie polskości wśród uchodźstwa polskiego i podtrzymanie łączności z macierzą, a z drugiej strony propaganda Polski przez dzieci i wśród starszego osiadłego poza granicami, częściowo już zubożonego dla Polski wychodźstwa.

O tem pamiętając, trzeba jasno sobie zdawać sprawę, że dzieci przesłane do kraju i umieszczone w różnych szkołach i bursach muszą być traktowane z należytą pieczołowitością i otoczone bardzo troskliwą opieką zarówno w szkole jak i poza szkołą.

Nie można do tych dzieci przykładać miary tej samej, co do dzieci polskich, w Polsce urodzonych i zamieszkałych.

Ż natury rzeczy wynika, że dziecko urodzone lub choćby tylko wychowane na obczyźnie nie włada językiem ojczystym tak, jak dziecko, wychowane w kraju. Okoliczność ta nietylko nie może pod żadnym warunkiem stanowić argumentu dla pozbycia się danego ucznia ze szkoły, jak to podkreślił okólnik z dnia 8 września r. b. Nr. O. Prez. pf. 856/27, lecz przeciwnie winna się stać bodźcem do tem gorliwszego zajęcia się pod tym względem dziećmi wychodźców.



562308

Dlatego zwracam się do Panów Kuratorów z wezwaniem, aby polecili nauczycielstwu, by z wielkim taktem odnosiło się do tych dzieci oraz dokładało wszelkich starań, by dzieci te jak najrychlej zrównały się w omawianej dziedzinie ze swymi współtowarzyszami.

W całej tej sprawie nauczycielstwo winno pamiętać zawsze o celu jaki przyświeca tej akcji, a nadto pamiętać też, że wszelkie niezręczne postąpienie ze strony nauczycielstwa wobec dzieci spowodować może łatwo niechęć ich rodziców do Polski, co z łatwością może być wyzyskane na terenach zagranicznych przez czynniki, niechętnie patrzące na akcję podtrzymania polskości.

Zechcą Kuratorja podać powyższe do wiadomości dyrekcji podległych sobie szkół, w których kształcą się dzieci wychodźców.

Minister
Dr. Dobrucki.

4.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dn. 2 grudnia 1927 r. L. II-17285/27.

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Wizytatora Liceum Krzemienieckiego i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Oświecenia Publicznego)

w sprawie dni wolnych od nauki.

Nawiązując do rozporządzenia z dn. 7 listopada 1927 r. L. II.15525/27 w sprawie podziału roku szkolnego na okresy, Ministerstwo wyjaśnia, że przerwa między pierwszym, a drugim półroczem (dnia 31 stycznia i 1 lutego) jest wolna od zajęć szkolnych.

Za ministra
(—) Dr. Z. Zagórowski
p. o. Dyrektora Departamentu.

5.

Z A R Z Ą D Z E N I E

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 8 listopada 1927 r. Nr. II P. 15963/27.

w sprawie praktyki przedegzaminowej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich.

Zmieniając częściowo brzmienie § 1 rozporządzenia Kierownika Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 3 lipca 1926 r. w sprawie praktyki przedegzaminowej kandydatów na nauczycieli szkół średnich ogólnokształcą-

cych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 11-173 poz. 128), nadają mu brzmienie następujące:

„Przez „praktykę przedegzaminową” rozumieć należy w niniejszym zarządzeniu praktykę nauczycielską, wymienioną jako jeden z warunków dopuszczenia bądź do egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich, według rozporządzenia z dnia 9 października 1924 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 18-140 poz. 185), bądź do egzaminu pedagogicznego; przewidzianego rozporządzeniem z dnia 29 stycznia 1923 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 9-110 poz. 68)”.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
(—) *Dr. Dobrucki.*

6.

P I S M O

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dn. 16.XII.1927 r. L. III-36085/27.

**Do Dyrekcji Instytutu Nauk Handlowo-Gospodarczych w Wilnie
w sprawie uprawnień absolwentów Instytutu Nauk Handlowo-Gospodarczych w Wilnie.**

Kuratorjum zawiadamia, iż dekretem z dnia 9 grudnia 1927 r. L. dz. III. A. B. 16188/27 Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przyznało absolwentom Instytutu Nauk Handlowo-Gospodarczych w Wilnie uprawnienia z artykułu 2 punkt a. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. o zakładach naukowych i egzaminach szkolnych, wystarczających do osiągnięcia stanowiska w państwowej służbie cywilnej.

Na mocy powyższego dekretu absolwenci Instytutu Nauk Handlowo-Gospodarczych w Wilnie, ubiegający się o nadanie stanowiska w urzędzie państwowym, odpowiadają poziomem wykształcenia, wymaganym od kandydatów na urzędników państwowych drugiej kategorii, stosownie do ustępu trzeciego artykułu 11 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. Ust. R. P. z dnia 31.II.1922 r. Nr. 21 poz. 164). Wobec powyższego Kuratorjum upoważnia Dyrekcję do umieszczania odpowiedniego nadruku na świadectwach ukończenia Instytutu.

Kurator Okręgu szkolnego
(—) *w. z. Pogorzelski*
Naczelnik Wydziału.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Województwa Śląskiego oraz
do Liceum Krzemienieckiego

**w sprawie badania lekarskiego nauczycieli oraz kandydatów do służby
nauczycielskiej.**

Zarządzam, aby władze przełożone nauczyciela, przesyłając do lekarza powiatowego osobę, mającą być zbadaną, dokładnie określały, czy osoba ta jest kandydatem do służby nauczycielskiej lub też czy jest już nauczycielem mianowanym, czy kontraktowym. Również i cel badania powinien być wymieniony: czy chodzi o stwierdzenie zdolności do dalszej służby, czy w celu przyjęcia na kurs, czy w celu udzielenia urlopu zdrowotnego i t. p.

Karty porady do lekarzy, umówionych dla państwowej pomocy lekarskiej, należy wydawać tylko takim osobom lub członkom ich rodzin, które są mianowane, a nie urzędnikom lub nauczycielom kontraktowym, gdyż ci ostatni nie są uprawnieni do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej, podlegają natomiast obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby, w myśl ustawy z dnia 19 maja 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 44 poz. 272),

Warszawa, dnia 16 listopada 1927 r. (Nr. I 15863/27).

Minister

(—) Dr. Dobrucki

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 22 grudnia 1927 roku L. O. Prez. 7659/27.

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych

w sprawie druków szkolnych i świadectw.

W związku z okólnikiem z dnia 14 maja 1927 roku Nr. O. Prez. 3000/27, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przypomina, że *jedynie Drukarnia państwowa w Warszawie jest upoważniona do drukowania świadectw i innych druków szkolnych.*

W myśl tej zasady Ministerstwo W. R. i O. P. zamówiło obecnie w Drukarni państwowej dalsze druki i nowe świadectwa szkolne:

A. Druki szkolne.

I. dla seminarjów nauczycielskich.

- 1) „Teczka kandydata (tki) na kurs” wraz z dwoma załącznikami:
 - a) prośba o przyjęcie, b) świadectwo lekarza szkolnego.

- 2) „Księga ewidencyjna uczniów”.
- 3) „Katalog okresowy”.
- 4) „Katalog główny”.
- 5) „Księga stypendjów”.
- 6) „Protokół egzaminu dojrzałości”.
- 7) „Protokół egzaminu dojrzałości dla eksternów”.
- 8) „Zaświadczenie” dla eksternów, którzy złożyli egzamin dojrzałości z wynikiem ujemnym.
- 9) „Dziennik lekcyjny”.
- 10) „Dziennik podawczy” dla dyrekcji seminarjum:

II. dla gimnazjów.

- 1) Teczka kandydata (tki) do klasy” wraz z dwoma załącznikami:
a) prośba o przyjęcie, b) świadectwo lekarza szkolnego.
- 2) „Teczka kandydata (tki) do klasy pierwszej”.
- 3) „Księga ewidencyjna uczniów”.
- 4) „Katalog okresowy”.
- 5) „Katalog główny”.
- 6) „Protokół egzaminu dojrzałości”.
- 7) „Protokół egzaminu dojrzałości dla eksternów”.
- 8) „Dziennik lekcyjny”.
- 9) „Dziennik podawczy” dla dyrekcji gimnazjum.

B. Świadectwa szkolne.

Zarówno dla seminarjów nauczycielskich jak i gimnazjów zamówione zostały:

- 1) półroczne świadectwa szkolne;
- 2) świadectwa odejścia.

Sposób zamawiania, przesyłania pieniędzy, odbioru, signa i ceny — podane zostaną Kuratorjum do wiadomości w czasie niedługim.

Za Ministra
Miecz. Szerer
Dyrektor Departamentu.

9.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Skarbu

z dnia 6 grudnia 1927 r. L- 3031/D.III/1

Do Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydium Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw

w sprawie kosztów przesiedlenia.

Wskutek zapytania jednej z Władz, czy ryczałt na pokrycie kosztów przesiedlenia, unormowany § 19 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (od-

komenderowania) i przeniesienia (Dz. U. R. P. N. 92 poz. 826) można przyznać także tym funkcjonariuszom, którzy zgłosili się na nowym miejscu służbowym przed wejściem w życie wyżej wymienionego rozporządzenia, a ze względu na trudne warunki mieszkaniowe nie byli dotychczas w możności dokonać przewozu urządzenia domowego na nowe miejsce służbowe, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, co następuje:

O należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia decydują przepisy, które obowiązywały *w czasie odbywania* podróży służbowej, delegacji (odkomenderowania) względnie przeniesienia (a nie przepisy, obowiązujące *w czasie wydania* odnośnych zarządzeń administracyjnych).

W tym stanie rzeczy Ministerstwo Skarbu nie znajduje przeszkód do wypłaty tego ryczałtu wyżej wymienionym funkcjonariuszom.

Ministerstwo Skarbu uprasza o wydanie odpowiednich zarządzeń.

(—) Grodyński
Podsekretarz Stanu.

10.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

Do wszystkich Władz i Urzędów, podległych bezpośrednio Ministerstwu W. R. i O. P.

w sprawie wykładni art. 4 ustawy uposażeniowej z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) o dodatku ekonomicznym.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 24 października 1927 roku L. D. III. 2705/1, wydanym w porozumieniu z Prezydjum Rady Ministrów zmieniło dotychczasową wykładnię art. 4 ustawy uposażeniowej z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) o dodatku ekonomicznym, wyrażoną w okólniku z dnia 2 maja 1925 r. L. 871/DB/1, w sposób następujący:

Prawo funkcjonariusza państwowego (mężczyzny i kobiety) do dodatku ekonomicznego zależy od istnienia dwóch warunków, a mianowicie:

1) by osoby, na które funkcjonariusz państwowy stara się o dodatek ekonomiczny, mogły być zaliczone do jego rodziny w rozumieniu powołanego przepisu, t. j. by odpowiadały wymogom, określonym w ustępie trzecim i następnych tego przepisu, oraz

2) by funkcjonariusz osoby te rzeczywiście utrzymywał.

O ile chodzi o dodatek ekonomiczny dla funkcjonariusza - mężczyzny, przyjąć należy domniemanie (a więc z reguły nie żądać dowodu), że rzeczywiście utrzymuje odnośnych członków rodziny, ponieważ utrzymującym rodzinę jest z reguły mąż, względnie ojciec, co zresztą odpowiada także zasadom prawa cywilnego.

Gdyby jednak władzy nasunęło się uzasadnione przepuszczenie, że w konkretnym wypadku funkcjonariusz - mężczyzna zupełnie nie przyczynia się do utrzymania danego członka rodziny, władza powinna zażądać od niego udowodnienia faktu utrzymywania. Kwestja, w jaki sposób ten

dowód ma być przeprowadzony, zależy od uznania władzy w każdym poszczególnym wypadku.

O ile chodzi o dodatek ekonomiczny dla funkcjonariusza - kobiety, należy z reguły żądać od niej dowodu faktycznego utrzymywania rodziny. Dodatek ekonomiczny na męża może być jej przyznany tylko w tym jednym ustawowym wypadku, gdy mąż jest zupełnie niezdolny do zarobkowania.

Powody utrzymywania dzieci przez funkcjonariusza - kobietę mogą być różnorodne, jak: niezdolność męża do zarobkowania, niezarobkowanie męża z powodu niemożności znalezienia pracy (bezrobocie); separacja od stołu i łoża, względnie rozwód, o ile w wyniku postępowania separacyjnego (rozwodowego) spadnie obowiązek utrzymywania dzieci na żonę, lub też gdy taki obowiązek przyjmie żona na siebie dobrowolnie, na mocy umowy z mężem, zawartej w toku wspomnianego postępowania; zaginięcie męża bez wieści; śmierć męża i tym podobne powody uzasadniające w konkretnym wypadku faktyczne utrzymywanie dzieci przez funkcjonariusza - kobietę.

Warszawa, dnia 29 października 1927 r. (Nr. O. Prez. 6538/27).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *W. Żłobicki.*

w z. Podsekretarza Stanu.

11.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

Do wszystkich władz i urzędów podległych bezpośrednio Ministerstwu W. R. i O. P.

w sprawie wykładni art. 6 ustęp ostatni ustawy uposażeniowej z dnia 9.X. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924).

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 24 października 1927 r. L. 1932/DB./2, wydanym w porozumieniu z Prezydium Rady Ministrów podało następującą wykładnię art. 6 ustęp ostatni ustawy uposażeniowej z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924):

Przez słowo „półrocze” nie należy rozumieć półroczy kalendarzowych, liczonych od 1 stycznia do 30 czerwca, względnie od 1 lipca do 31 grudnia, lecz okresy czasu 6-miesięczne, liczone od dnia powstania powodu, wstrzymującego posunięcie do wyższego szczebla.

Przykład: urzędnik, któremu ustalono termin posunięcia do następnego szczebla na dzień 1 stycznia 1926 r., został powołany do obowiązkowej służby wojskowej dnia 2 października 1925 r., a powrócił z tej służby i zgłosił się do służby cywilnej w dniu 18 marca 1927 r. Powód, wstrzymujący posunięcie do następnego szczebla, powstał dnia 2 października 1925 r. i trwał 1 rok 5 miesięcy i 25 dni. Pierwotny termin posu-

nięcia do następnego szczebla, ustalony na dzień 1 stycznia 1926 r., należy zatem przesunąć na dzień 1 lipca 1927 r., ponieważ końcowy okres (5 miesięcy i 15 dni), jako większy od 3 miesięcy, liczy się za pełny okres sześciomiesięczny.

Warszawa, dnia 29 października 1927 r. (Nr. O. Prez. 6537/27).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *W. Żłobicki*

w. z. Podsekretarza Stanu.

12.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 15 grudnia 1927 r. Nr. II 18593/27.

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Wizytatora Liceum Krzemienieckiego i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Oświecenia Publicznego)

w sprawie ulg taryfowych na kolejach w pociągach pośpiesznych.

Ministerstwo komunikacji zarządziło pismem z dnia 3 grudnia 1927 r. Nr. III.1625/27 co następuje:

Na zbliżający się okres świąt Bożego Narodzenia przedłuża się moc obowiązującą rozporządzenia M. K. z dnia 4 maja r. b. Nr. III.1625/27, dotyczące prawa młodzieży szkolnej do przejazdu pociągami pośpiesznymi na podstawie dotychczasowych zaświadczeń szkolnych.

Ze względu na wyniki w okresie feryj letnich wątpliwości w stosowaniu rzezonego rozporządzenia wyjaśnia się, że prawo korzystania z przejazdów pociągami pośpiesznymi przysługuje w tych wypadkach, gdy odległość od stacji wyjazdu do stacji końcowej wynosi ponad 300 km., bez względu na przestrzeń, którą się przebywa w pociągu pośpiesznym. Określona powyższem rozporządzeniem minimalna odległość jest przewidziana łącznie dla podróży w pociągu osobowym i pośpiesznym. Przy podróżach np. z Warszawy do Olkusza prawo przejazdów w pociągach pośpiesznych przysługuje młodzieży w myśl cytowanego rozporządzenia pomimo, że podróż w pociągu pośpiesznym odbywa się tylko na przestrzeni 113 km., ale ta odległość łącznie z przebytą przestrzenią w pociągu osobowym wynosi ponad 300 km.

O tem należy zawiadomić bezzwłocznie zarządy podległych Kuratorjum zakładów naukowych, których uczniom przysługują ulgi taryfowe na kolejach oraz Inspektoraty szkolne.

Za Ministra

(—) *Dr. Zagórowski*

p. o. Dyrektora Departamentu.

13.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

Do Dyrekcji szkół, Panów Inspektorów Szkolnych i ogółu nauczycielstwa

w sprawie składek na fundusz olimpijski.

Polski Komitet Igrzysk Olimpijskich zwrócił się do społeczeństwa z apelem do składek na rzecz udziału Polski w IX Olimpiadzie, która odbędzie się w r. 1928 w Amsterdamie.

Ze względu na niezmierną doniosłość tej sprawy i na jej wielkie znaczenie propagandowe, zwracam się do ogółu nauczycielstwa podległych mi szkół z wezwaniem do możliwie wydatnego poparcia akcji wymienionego Komitetu, który zwrócił się o udzielenie pomocy do organizacji nauczycielskich.

Adres P. K. I. O.: Warszawa, Wiejska 11. Konto P. K. O. Funduszu Olimpijskiego: 14—450.

Wilno, dn. 24 grudnia 1927 r. (L. O—37106-27).

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) *St. Pogorzelski.*

14.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dn. 19.XII.1927 L. I-36750/27.

Do pp. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcji (kierownictw) i Nauczycieli Szkół

w sprawie poszukiwań archeologicznych.

Doszło do wiadomości Kuratorjum, że kierownik jednej z publicznych szkół powszechnych przeprowadził rozkopy cmentarzyska wczesno-historycznego, wydobywając z poszczególnych kurhanów niektóre przedmioty.

W związku z powyższem zwracam uwagę, że wszelkie prywatne poszukiwania archeologiczne wymagają — w myśl art. 25-go Dekretu Nr. 344 z dnia 15 września 1921 r. w przedmiocie ochrony zabytków sztuki i kultury (Dz. U. T. K. R. Nr. 31 z dn. 30.IX.1921 r.) — pozwolenia Urzędu Konserwatora, względnie Państwowego Grona Konserwatorów dla Zabytków Przedhistorycznych w Warszawie, prowadzenie zaś samowolne rozkopów jest niedozwolone.

p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) *Pogorzelski*

Ogłoszenie urzędowe.

Egzamin dojrzałości dla eksternów w terminie wiosennym 1928.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego w Wilnie podaje do wiadomości, zgodnie z § 61 Regulaminu egzaminów dojrzałości (Dz. Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr. 2. z r. 1926), że egzamin dla eksternów w terminie wiosennym 1928 r. odbywać się będzie w miesiącach lutym i marcu. Początek egzaminów w poniedziałek dn. 20 lutego.

Podania odpowiednio udokumentowane przyjmuje sekretarjat Kuratorjum (ul. Wolana 10) w godzinach urzędowych do dnia 10 lutego 1928 r. Podania nadesłane po dniu 10 lutego oraz niezawierające wszystkich przepisanych danych i załączników, uwzględnione bezwarunkowo nie będą.

Zgodnie z § 62 Regulaminu, w Okręgu Szkolnym Wileńskim zdawać egzamin mogą tylko te osoby, które zamieszkują na terenie tego Okręgu lub uczęszczały ostatnio do wyższych klas gimnazjów Okręgu Wileńskiego.

W podaniu o dopuszczenie do egzaminu należy wskazać wydział gimnazjum, (human., mat.-przyrodn., klasyczny), który ekstern sobie obiera, oraz zaznaczyć z którego języka nowożytnego (francuski, angielski, niemiecki) chce zdawać; nadto — o ile obiera sobie wydział mat.-przyrodniczy — czy chce zdawać z kursu przyrodoznawstwa, wyznaczonego na kl. VIII-mą.

Do podania należy dołączyć:

- 1) metrykę urodzenia,
- 2) życiorys własnoręcznie napisany z dokładnem wskazaniem, gdzie ekstern się uczył, gdzie, kiedy i jakie składał już egzaminy, jak przygotowywał się do egzaminów dojrzałości,
- 3) świadectwa szkolne, o ile je posiada,
- 4) wykaz lektury z języka polskiego i języków obcych,
- 5) kwit kasy Skarbowej, świadczący o wpłaceniu taksy egzaminacyjnej w wysokości 60 zł.,
- 6) dwie nienaklejone fotografie, zaopatrzone własnoręcznym podpisem,
- 7) świadectwo moralności, wystawione przez władze kompetentne miejsca zamieszkania.

Kandydaci do egzaminu winni się zapoznać dokładnie z Regulaminem egzaminów, oraz z programem odpowiedniego typu gimnazjum (do nabycia w księgarniach).

Kuratorjum nie zawiadamia oddzielnie petentów o uwzględnieniu lub odrzuceniu ich podania; lista dopuszczonych do egzaminu wywieszona będzie w przedsiönku Kuratorjum na pięć dni przed egzaminem, po-
zatem w czasie od 10-go lutego udzielać będzie informacji w godzinach urzędowych kancelarja Wydziału Szkół Średnich w Kuratorjum.

Komunikaty i zawiadomienia.

Słownik geograficzny i Encyklopedia Ilustrowana.

Ukazał się w druku i jest do nabycia w księgarni Trzaska, Ewert i Michalski w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 13, Hotel Europejski, „Słownik Geograficzny”.

Nabycie tego wydawnictwa może być uskutecznione na warunkach spłaty miesięcznej po 10 zł. Cena 2 tomów Słownika Geograficznego, oprawionych w płótno 86 zł.; oprawionych w półskórek — 98 zł.; w półskórek w jednym tomie — 98 zł.; i na papierze japońskim oprawiony w skórę 150 zł.

Również jest do nabycia w tejże Księgarni „Ilustrowana Encyklopedia”, również na warunkach spłat miesięcznych.

Cena każdego tomu, oprawionego w płótno zł. 78; w półskórek zł. 88 — raty miesięczne 20 zł.

Portrety Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Dom Handlowy P. Słusarski w Warszawie, ul. Nowy Świat 57, posiada na składzie portrety Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Ruch służbowy.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

Mianowani:

1. *Józef Małowieski*, referendarz VII st. sł., p. o. Naczelnika Wydziału Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego, radcą Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego w VI st. sł. z dniem 1 stycznia 1928 r. (Dekret Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 16-XII 1927 r. Nr. O. Prez. 7415-27).

2. *Antoni Licznarowski*, asesor VIII st. sł. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego, asesorem VII st. sł. w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego z dniem 1 stycznia 1928 r. (Dekret Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 30 grudnia 1927 r. Nr. O. Prez. 7839-27).

3. *Hieronim Radwiłowicz*, asesor VIII st. sł. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego, asesorem VII st. sł. w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego z dniem 1 stycznia 1928 r. (Dekret Ministerstwa W. R. i O. P. z dn. 30 grudnia 1927 r. Nr. O. Prez. 7840-27).

4. *Mikołaj Petko*, kontroler IX st. sł. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego, kontrolerem w VIII st. sł. w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego, z dniem 1 stycznia 1928 r. (Dekret Kuratorjum O. S. W. z dn. 29-XII 1927 r. Nr. O. 38212-27).

5. *Marja Kucewiczówna*, urzędnik X st. sł. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego, kontrolerem IX st. sł. w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego z dniem 1 stycznia 1928 r. (Dekret Kuratorjum O. S. W. z dn. 30 grudnia 1927 r. Nr. O. 38210-27).

6. *Ludwik Kępiński*, urzędnik prowizoryczny IX st. sł. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego, sekretarzem w IX st. sł. w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego z dniem 1 stycznia 1928 r. (Dekret Kuratorjum O. S. W. z dn. 29 grudnia 1927 r. Nr. O. 38207-27).

7. *Konstanty Grunt-Meyer*, adjunkt kancelaryjny IX st. sł. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego, sekretarzem w IX st. sł. w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego z dniem 1 stycznia 1928 r. (Dekret Kuratorjum O. S. W. z dn. 29-XII 1927 r. Nr. O. 38215-27).

8. *Mieczysława Grodzicka*, urzędnik prowizoryczny XI st. sł. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego, rachmistrzem w XI st. sł. w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego z dniem 1 stycznia 1928 r. (Dekret Kuratorjum O. S. W. z dn. 29-XII 1927 r. Nr. O. 38209-27).

9. *Zenobia Bantłówna*, urzędnik XII st. sł. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego, kancelistą w XI st. sł. w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego z dniem 1 stycznia 1928 r. (Dekret Kuratorjum O. S. W. z dn. 29-XII 1927 r. Nr. O. 38211-27).

10. *Irena Trusewiczówna*, urzędnik prowizoryczny XII st. sł. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego, kancelistą XII st. sł. w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego z dniem 1 stycznia 1928 r. (Dekret Kuratorjum O. S. W. z dn. 29-XII 1927 r. Nr. O. 38208-27).

Szkolnictwo średnie ogólnokształcące.

Mianowania:

1. *P. Ancewicz Antoni*, pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 1 grudnia 1927 r. L. II-17847-27 zamianowany nauczycielem tymczas. gimn. państw. im. J. Słowackiego w Wilnie i przydzielony do gimnazjum im. Tomasza Zana w Mołodecznie od dnia 1 września 1927 r.

2. *P. Buczek Henryk*, pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 14-X 1927 r. Nr. II-14931-27 mianowany nauczycielem tymczasowym gimn. państw. im. J. Słowackiego w Wilnie od dnia 15-go września 1927 r. i przydzielony do gimnazjum im. Tomasza Zana w Mołodecznie.

3. *P. Jończyk Adolf*, pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 8 października 1927 r. L. II-14718-27 mianowany nauczycielem tymczasowym gimnazjum państw. im. J. Piłsudskiego w Świącianach od dnia 1-go października 1927 r.

4. *P. Wendorf Władysław*, pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dn. 15-X 1927 r. L. II-15014-27 mianowany nauczycielem tymczasowym gimnazjum państw. im. Św. Kazimierza w N. Wilejce od dnia 1-go października 1927 r.

5. *P. Loegler Maksymiljan*, pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dn. 8-XI 1927 r. L. II-16452-27 mianowany nauczycielem tymczas. gimnazjum państw. im. Tadeusza Kościuszki w Stonimie od dnia 1 listopada 1927 r.

6. *P. Supiński Wiktor*, pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dn. 2-XII 1927 r. L. II-17846-27 mianowany nauczycielem tymczasowym gimnazjum państw. im. Tadeusza Kościuszki w Stonimie od dnia 1-go grudnia 1927 r.

7. P. *Poźniak Stanisław*, pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 6-X 1927 r. L. II-14454-27 mianowany nauczycielem tymczasowym gimnazjum państw. im. Tadeusza Rejtana w Baranowiczach, od dnia 1 października 1927 r.

8. P. *Peretiatkowiczowa Wacława*, pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 24-IX 1927 r. L. II-13844-27 mianowana nauczycielką gimnazjum państw. im. Tadeusza Rejtana w Baranowiczach od dnia 1 października 1927 r.

9. P. *Gnatowska Zofja*, pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 22-XI 1927 r. L. II-16759-27 mianowana nauczycielką tymczas. gimnazjum państw. im. Tadeusza Rejtana w Baranowiczach od 1 grudnia 1927 r. i przydzielona do gimnazjum T-stwa Szkoły Średniej w Stołpcach.

10. P. *Narudzki Wacław*, pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 29-X 1927 r. L. II-16003-27 mianowany nauczycielem tymczasowym gimnazjum państw. im. Piramowicza w Dziśnie od dnia 1-go listopada 1927 r.

11. P. *Paszke Edgar*, pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 26-IX 1927 r. L. II-13280-27 mianowany nauczycielem tymczasowym gimnazjum państw. im. Hetmana Jana Chodkiewicza w Lidzie od dnia 1-go września 1927 r.

12. P. *Hordziejewicz Bolesław*, pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 6-X 1927 r. L. II-14596-27, mianowany nauczycielem tymczasowym gimnazjum państw. im. Mickiewicza w Nowogródku od dnia 1 października 1927 r. i przydzielony do gimnazjum białoruskiego w Nowogródku.

Przeniesienia:

1. Pan Minister W. R. i O. P. dekretem z dnia 24-XI 1927 r. L. II-17543-27 przeniósł, ze względu na dobro szkoły, p. *Aleksandra Niedbalskiego*, nauczyciela gimnazjum państw. im. Żółkiewskiego w Siedlcach, na równorzędne stanowisko do gimnazjum państw. im. Kościuszki w Słonimie od dnia 1 grudnia 1927 r.

2. Pan Minister W. R. i O. P. dekretem z dnia 24 XI 1927 r. L. II-16563-27 przeniósł, ze względu na dobro szkoły, d-ra *Marcelego Prószyńskiego*, profesora VIII kl. gimnazjum państw. im. Kr. Kazimierza Wielkiego we Lwowie, na równorzędne stanowisko do gimnazjum państw. im. Piramowicza w Dziśnie od dnia 1-go grudnia 1927 r.

3. Pan Minister W. R. i O. P. dekretem z dn. 9-XI 1927 r. L. II-15691-27 przeniósł, ze względu na dobro szkoły, p. *Józefę Wojciechowską*, nauczycielkę gimnazjum państw. im. Tadeusza Rejtana w Baranowiczach, na równorzędne stanowisko do gimnazjum państw. im. Henryka Sienkiewicza w Wilejce od dnia 1 listopada 1927 r.

4. Pan Minister W. R. i O. P. dekretem z dn. 7-X 1927 r. L. II-14604-27 przeniósł p. *Tadeusza-Marjana Sikorskiego*, nauczyciela gimnazjum państwowego w Prużanie, na równorzędne stanowisko do gimnazjum państw. im. Tadeusza Rejtana w Baranowiczach od dnia 1 października 1927 r. i przydzielił jednocześnie do gimnazjum T-stwa Szkoły Średniej w Stołpcach.

5. Pan Minister W. R. i O. P. dekretem z dn. 9-XI 1927 r. L. II-15691-27 przeniósł, na własną prośbę, p. *Feliksa Adamowicza*, dyrektora gimnazjum państw. im. Tadeusza Rejtana w Baranowiczach, na stanowisko nauczyciela

gimnazjum państw. im. Jana Śniadeckiego w Oszmianie od dnia 1 listopada 1927 r.

6. Pan Kurator O. S. Wil. pismem z dnia 28-XI 1927 r. L. II-34108-27 przeniósł p. *Ignacego Przewdzomskiego*, nauczyciela tymczasowego gimnazjum państw. im. H. Sienkiewicza w Wilejce, na równorzędne stanowisko do gimnazjum państw. im. Tadeusza Rejtana w Baranowiczach od dnia 1 listopada 1927 r.

7. Pan Kurator O.S.Wil. pismem z dnia 31-V 1927 r. L. II-30530-27 przeniósł p. *Wilhelma Gorskiego*, nauczyciela tymczasowego gimnazjum państw. im. Adama Czartoryskiego w Wilnie, na równorzędne stanowisko do gimnazjum państwowego im. Chodkiewicza w Lidzie od dnia 1-go listopada 1927 r.

Zwolnienia:

1. Pan Minister W. R. i O. P. dekretem z dn. 9-XI 1927 L. II-15691-27 zwolnił p. *Henryka Markowicza*, ze stanowiska nauczyciela gimnazjum państw. im. Tadeusza Rejtana w Baranowiczach od dnia 1 grudnia 1927 r.

18.

Dział nieurzędowy.

Pożegnanie Kuratora dr. A. Ryniewicza.

W środę dnia 28 grudnia 1927 r. w sali im. ks. A. Czartoryskiego, w gmachu Kuratorjum O. S. Wil. odbyło się pożegnanie przeniesionego na równorzędne stanowisko do Łodzi P. Kuratora, dr. A. Ryniewicza.

Na uroczystość przybyło licznie nauczycielstwo wszystkich typów szkół, urzędnicy Kuratorjum, oraz przedstawiciele organizacji oświatowych, komitetów rodzicielskich, prasy i t. d.

Do zebranych przemówił w pierwszym rzędzie p. S. Pogorzelski, obejmujący po Kuratorze Ryniewiczu kierownictwo Urzędu, który w serdecznych słowach oddał hołd zasługom ustępującego Kuratora i pożegnał go w imieniu pracowników Kuratorjum.

P. dyr. B. Zapaśnik przemawiał w imieniu koła Dyrektorów szkół średnich, oraz Okręgu T. N. S, w. Imieniem nauczycielstwa szkół powszechnych, zrzeszonego w Chrześ. Narod. Stow. Naucz. Szk. Powsz. wystąpił p. Romanowski, Obadwaj mówcy szczególnie podkreślali serdeczny i życzliwy stosunek, jaki łączył p. Kuratora Ryniewicza z nauczycielstwem.

W imieniu Centrali Opiek szkolnych wygłosił przemówienie p. mec. Zagórski, życząc Panu Kuratorowi na nowem stanowisku równego zaufania i życzliwości ze strony rodziców dziatwy szkolnej, jak w Wilnje.

P. dyr. Ciozda złożył w im. Pol. Mac. Szkolnej podziękowanie P. Kuratorowi za życzliwą opiekę nad oświatą pozaszkolną.

Przemówienie P. Kuratora Ryniewicza, który dziękował za okazaną życzliwość, zakończyło tę podniosłą uroczystość.

S P R A W O Z D A N I E

Centralnej Biblioteki Pedagogicznej Kuratorjum Okręgu Szkolnego
Wileńskiego za rok 1927.

W r. 1927 Czytelnia była otwarta przez 289 dni. W m-cu lipcu Czytelnia była otwarta 2 razy tygodniowo, w sierpniu 3 razy • tygodniowo.

W ciągu tego czasu odwiedziło czytelnię 4268 osób, od 2 do 54 osób dziennie; miesięcznie od 121 osób (w sierpniu) do 472 osób (we wrześniu). Średnia frekwencja dzienna—14 osób, średnia miesięczna 355 osób. W stosunku do roku 1924, frekwencja powiększyła się 14-krotnie.

Czytelnia prenumerowała 77 czasopism, w tej liczbie 41 — pedagogicznych, posiadała do użytku czytelników encyklopedje i słowniki w języku polskim i obcych, atlasy, albumy sztuki, geograficzne i przyrodnicze.

Biblioteka (wypożyczalnia) była otwarta przez 284 dni. W lipcu biblioteka funkcjonowała 2 razy tygodniowo, w sierpniu 3 razy tygodniowo.

W ciągu roku odwiedziło bibliotekę 10.609 osób; od 7 do 94 osób dziennie, od 505 do 1034 miesięcznie; średnia dzienna—37 osób, średnia miesięczna—884 osoby. Najniższa frekwencja była w sierpniu, najwyższa—w maju.

Książek w tym czasie wypożyczono 17,422, od 5 do 146 dziennie, od 853 do 1659 miesięcznie; średnio wypożyczono dziennie 61 książek miesięcznie 1451 książkę.

Ilość abonentów z 338 na 1-1 1927 wzrosła do 610, w ciągu roku, ale ponieważ ubyło w ciągu roku 191 dawnych abonentów, na 31-XII 1927 r. ilość abonentów wyniosła 419 osób, kobiet 260 i mężczyzn 159. Z m. Wilna było 344 osoby, z okolic 75 osób. Z całej liczby abonentów (419) przypada na nauczycieli 333 (z nich 290 ze szkół państwowych i 43 ze szkół prywatnych).

Ogólna liczba abonentów daje się podzielić na następujące grupy:

1.	Nauczycieli szkół średnich państw.	. .	59
2.	" " " prywatn.	. .	27
3.	" " powszech. państw.	. .	247 (w tej liczbie 30 naucz. z wyższ. kursu human.).
4.	" " " " " prywatn.	. .	16
5.	Akademików		21
6.	Uczniów szkół średnich		9
7.	Pracowników Kuratorjum i Inspektorat.		48
8.	Osób obcych szkolnictwu		8

RAZEM . 419 osób.

Składkę członkowską na bibliotekę 1 zł. miesięcznie płaciła większa ilość nauczycieli, a mianowicie 501 osoba na dz. 31-XII 1927 r.

Następująca tablica daje wyraźne pojęcie o wzroście frekwencji w czytelnicy i bibliotece w ciągu 4 lat ubiegłych:

Rok	Czytelnia			Biblioteka				
	Dni	Osób	Średn. dzienn.	Dni	Osób	Średn. dzienn.	Książek	Średn. dzienn.
1924	28	42	1	—	—	—	—	—
1925	307	1344	4	95	1005	10	1696	17
1926	283	3397	12	287	8149	28	13.957	48
1927	289	4268	14	284	10609	37	17.422	61

Stan księgozbioru na 31-XII 1927 r. przedstawia się następująco:
 Książek zinwentaryzowanych i skatalogowanych . . . 9293 tomy.
 Książek rosyjskich wpisanych do ogólnego inwentarza
 Nr. Nr. 1779, tomów około 3000 „
 Książek nieinwentaryzowanych (pozostałość po dawnej
 bibliotece Kuratorjum) około 800 „
 Książek nieinwentaryzowanych niedawno nabytych . . . 36 „
 Książek duplikatów około 600 „

RAZEM 13.729 tomów.

Nabyto książek i czasopism w ciągu roku za ogólną sumę 5508 zł. 39 gr., suma ta pochodzi ze składek członkowskich w wysokości 1 zł. miesięcznie.

Następujące osoby i instytucje ofiarowały bibliotece książki w roku sprawozdawczym, a mianowicie:

1. Biblioteka Publiczna w Warszawie. 112 książek i broszur.
2. „ M-wa W.R. i O.P. w Warszawie. 58 „ i pism.
3. „ Publiczna i Uniwersytecka w Wilnie 30 „ „ „
4. P. dr. Z. Fedorowicz 11 książek.
5. P. L. Kępiński 4 czasopisma.
6. P. J. Paprocki 19 książek.
7. P. J. Łukaszewicz 2 książki.
8. P. J. Jeśmanowiczówna 1 książkę.
9. P. H. Jasiewiczówna 1 książkę.
10. P. Boroński z Dzisny 2 książki.

Razem 240 książek.

P. T. Turkowski, Dyrektor W. K. N. w Wilnie złożył bibliotece w depozycie 129 książek (przeważnie z dziedziny historii i krytyki literatury), stanowiących własność W. K. N., z pozwoleniem korzystania z tego depozytu, prócz uczniów Kursu Wyższego i wszystkim abonentom biblioteki.

W październiku r. 1927 Zarząd biblioteki zainicjował szereg odczytów na tematy pedagogiczne; odczyty te odbywały się raz na miesiąc w gmachu Kuratorjum, w sali im. Czartoryskiego, sąsiadującej z czytelnią. Tematy były następujące:

1. Dn. 6.X.27. 1. P. Kur. dr. A. Ryniewicz—słowo wstępne.
2. P. Wiz. T. Mianowski—Nowy ustrój szkół w Rz. P.

3. P. dr. Z. Fedorowicz — Wychowawczy wpływ klasy na jednostkę.
2. Dn. 16.XI.27. 1. P. wiz. Z. Szulczyński — Współczesne zagadnienia dydaktyczne i pedagogiczne.
3. Dn. 14.XII.27. 1. Dr. J. Klawe — Sprawozdanie z tygodnia prelekcji dla dyrektorów w Warszawie.

Wejście było bezpłatne dla czytelników C. B. P. i gości. Obecnych na odczytach było od 50 do 250 osób na każdym.

Komunikaty związków i stowarzyszeń nauczycielskich.

Zjazd Delegatów T. N. S. W. Okręgu Wileńskiego w Wilnie.

W dn. 18 i 19 grudnia 1927 r. odbył się piąty doroczny zjazd delegatów kół Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych Okręgu Wileńskiego w gmachu Kuratorjum O. S. w pięknej sali im. Ks. Czartoryskiego.

Otwarcie zjazdu poprzedziło nabożeństwo, które odprawił J. E. Ks. Arcybiskup Metropolita Romuald Jałbrzykowski w kościele św. Michała. O godz. 11-ej w obecności Władz, Organizacji społecznych, Delegata Zarządu Głównego TNSW i licznie zebranych Delegatów Kół Wileńskiego, Baranowickiego, Dziśnieńskiego, Słonimskiego, Nieświeżskiego, Świeciańskiego oraz zaproszonych gości zebranie zagałę Przewodniczący Okręgu Wil. TNSW dyr. Br. Zapaśnik.

Po przemówieniach Pp. Wojewody Wil. W. Raczkiewicza, Kuratora Dr. A. Ryniewicza, senatora ks. kan. Żebrowskiego, Wice-Prezydenta W. Czyża, Prof. Dr. L. Jaxy-Bykowskiego z Poznania, zabrał głos Prof. Uniw. Stef. Bat. Dr. T. Czeżowski, który w obszernym referacie streścił „Stanowisko Uniw. St. Bat. wobec projektowanej przez Ministerstwo W. R. i O. P. Ustawy o Ustroju Szkolnictwa, delegat Zarządu Głównego, TNSW Prof. Dr. Z. Jaxa-Bykowski z Poznania również omawiał projektowaną Ustawę, uzasadniając pogląd TNSW, które jest zwolennikiem utrzymania gimnazjum ośmioklasowego.

Po dyskusji, w której brali udział p. Kurator Dr. A. Ryniewicz, Prof. U. S. B. Massonius, Delegat koła Świeciańskiego ks. Siekierko, Ks. Prof. M. Żeludziejewicz z Wilna, Delegat koła z Nieświeża Ks. Pr. A. Nowicki Prof. L. Jaxa-Bykowski.

Zjazd uchwalił co następuje:

1. Stojąc na stanowisku uchwał Walnego Zgromadzenia TNSW w Krakowie (kwiecień r. 1927), Zjazd uważa za konieczne dalszą budowę i otoczenie opieką szkolnictwa powszechnego, którego celem jest wyrobienie kulturalne i społeczno-państwowe szerokich warstw społeczeństwa i które powinno stanowić samo w sobie całość zamkniętą, a nie podstawę szkolnictwa ogólnokształcącego.

2. Zjazd oświadcza się stanowczo za utrzymaniem dotychczasowych gimnazjów 8-klasowych, niezależnie od istnienia wysoko zorganizowanych 7-miooddziałowych szkół powszechnych.

3. Zjazd uważa za konieczne podniesienie poziomu przygotowania kandydatów do zawodu nauczycielskiego wszystkich kategorii.

4. Zjazd oświadcza, iż ogłoszony przez M-stwo W. R. i O. P. projekt ustawy winien ulec zmianom, o ile ma się stać podstawą organizacji szkolnictwa, albowiem obecnie uwzględnia przede wszystkim pierwiastki społeczno-polityczne, zaniedbuje natomiast względy kulturalne i pedagogiczne.

Po przerwie obiadowej następuje sprawozdanie Zarządu Komisji rewizyjnej i udzielenie absolutorjum ustępującemu Zarządowi, a następnie wybory, które dały następujące wyniki:

I. Do Zarządu Okręgu wybrani zostali:

Przewodniczący Dyr. Br. Zapaśnik (ponownie), członkowie B. Bińkowski, J. Fela, S. Nestorowicz, H. Łukaszewski, S. Pietraszkiewiczówna, J. Rodziewiczowa, Z. Rokójżo, M. Sokołowska i J. Żelski z Wilna oraz z prowincji T. Czapkiewicz ze Święcian, J. Wojciechowska z Baranowicz i ks. A. Nowicki z Nieświeża.

Kandydaci kol.: M. Andrzejewska, A. Bielski, K. Bohdanowicz, J. Gąsiorowska i E. Jakowicki.

II. Do komisji rewizyjnej:

Kol. J. Bałtrukiewicz, J. Stubiedo i E. Żelska.

III. Do Kom. Rozjemczej:

Kol. Prof. Dr. S. Glixelli, W. Koneczny i A. Narwoysz. Kandydaci: ks. M. Żeludziejewicz i C. Jurewicz.

W sprawie funduszu pogrzebowego Przewodniczący przypomina uchwałę Walnego Zgromadzenia z r. ubiegłego, w myśl której wszyscy członkowie TNSW na terenie Okręgu Wil. winni wpłacić jednorazowo 1 (jeden) złoty na fundusz pogrzebowy. Z zebranego tą drogą zasiłku i po dodaniu z funduszy Okręgu 2 (dwu) złotych od członka powstaje kapitał, wypłacony przez Zarząd Okręgu rodzinie zmarłego czł. TNSW. Po wyczerpaniu funduszu, członkowie składają nadal po 3 (trzy) złote.

Na wniosek Przewodniczącego Zjazd uchwała ponadto $\frac{1}{3}$ obecnego funduszu, którym dysponuje Zarząd Okręgu Wil. TNSW uważać za środki dyspozycyjne. Z pozostałych zaś $\frac{2}{3}$ sumy utworzyć fundusz zapomogowy, celem przyścia z doraźną pomocą członkom TNSW Okr. tut. na zasadach, których opracowanie polecono nowemu Zarządowi.

Po wyczerpaniu porządku dziennego, zabiera głos przewodniczący kol. Zapaśnik, dziękując wszystkim kolegom i koleżankom, zwłaszcza tym z najdalszych Kół naszego T-wa, za przybycie na Zebranie, oraz nawołując do zrzeszania się w organizacjach nauczycielskich, nie powinno bowiem być wśród nas ludzi, nienależących do stowarzyszeń, które stale troszczą się o dobro szkoły polskiej a przeto o pomyślność i kulturę całego kraju.

Na tem zamknięto 1-szy dzień obrad Walnego Zgromadzenia Delegatów Kół Okr. TNSW.

W dniu 19.XII, jako drugim dniem zjazdu, odbyły się lekcje pokazowe z języka niemieckiego w kl. VI-ej gimn. im. J. Słowackiego (przeprowadził p. prof. Adamczewski) i w kl. III-ej gimn. im. Kr. Z. Augusta (przeprowadziła p. H. Dzikowska). Po lekcjach odbyła się bardzo ożywiona dwugodzinna dyskusja, która świadczyła o wielkim zainteresowaniu nauczycielstwa oraz pożyteczności podobnych poczyznań.

Drugi dzień zjazdu zakończył się odczytem p. Wiz. D-ra Z. Fedorowicza w Pracowni Przyrodniczej, gdzie prelegent podał cenne rady oraz metody prowadzenia lekcji geografji, która według nowego programu będzie wykładana we wszystkich klasach.

Prezydjum Zjazdu i licznie zebrane nauczycielstwo serdecznie dziękowało prelegentowi za wymienione wskazówki.

Warunki umieszczenia ogłoszeń: Cała strona zł. 120.—, Pół strony 65 zł.—
Ćwierć strony zł. 35.—. Ogłoszenia mniejsze niż $\frac{1}{4}$ kolumny liczą się od wyrazu po 20 gr
za wyraz.

Ogłoszenia umieszcza się **tylko po zaplaceniu zgóry** przypadającej należności (konto Nr. 30466) w P. K. O.. Administracja pozostawia bez odpowiedzi nadesłane do druku ogłoszenia, o ile jednocześnie należność nie została wpłacona.

Druk „Lux”, Wilno.

